

Riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen uudistaminen

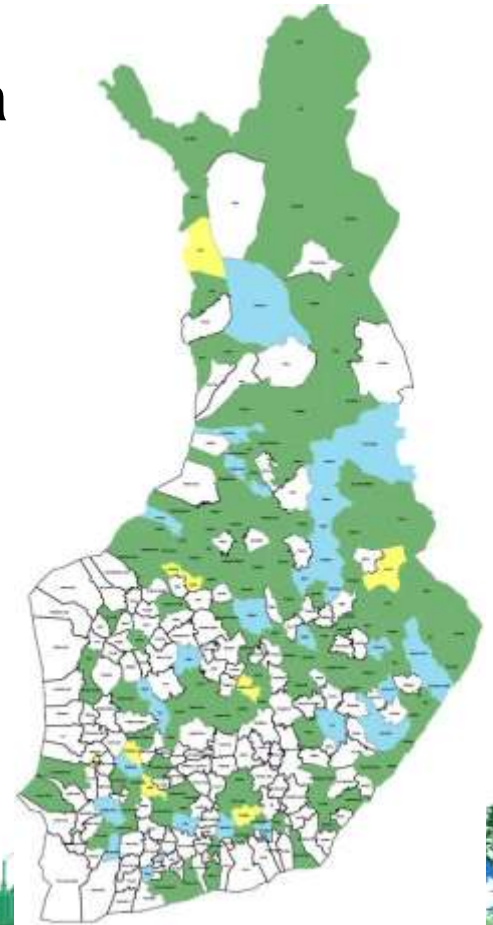
Tilannekatsaus

Riistanhoitoyhdistyksien aluekokoukset

Valmistelua on tehty avoimesti ja osallistavalla tavalla

- Rhy-tilaisuudet 5 kpl eri puolilla maata - 154 osallistui (kartta) (tarkista)
- RHY-kysely - 195 vastaajaa (tarkista)
- Valmistelun esittely aluekokouksissa
- Olemme saaneet paljon näkemyksiä ja ajattelemisen aihetta. Kiitos jo tähän mennessä aktiivisille osallistujille!

10.4.2017

Tausta

- Riistahallintouudistus vuonna 2011
 - riistanhoitoyhdistysten tilanne yleisesti pyrittiin säilyttämään mahdollisimman muuttumattomana
 - kun riistahallinto uudistettiin nykyisen perustuslain mukaiseksi, niin riistanhoitoyhdistyksistä tuli osa nykyaikaista välillistä julkista hallintoa:
 - lailla perustettu julkisoikeudellinen yhdistys
 - toiminnanohjaaja työsuhteessa
 - julkisten hallintotehtävien asemaa vahvistettiin
 - seurauksena tuli kuitenkin paljon lisää tehtävää, koulutuksia jne.

10.4.2017

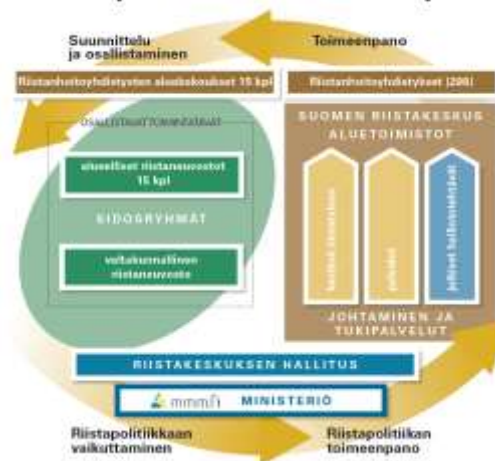
Riistanhoitoyhdistykset ovat osa riistakonsernia

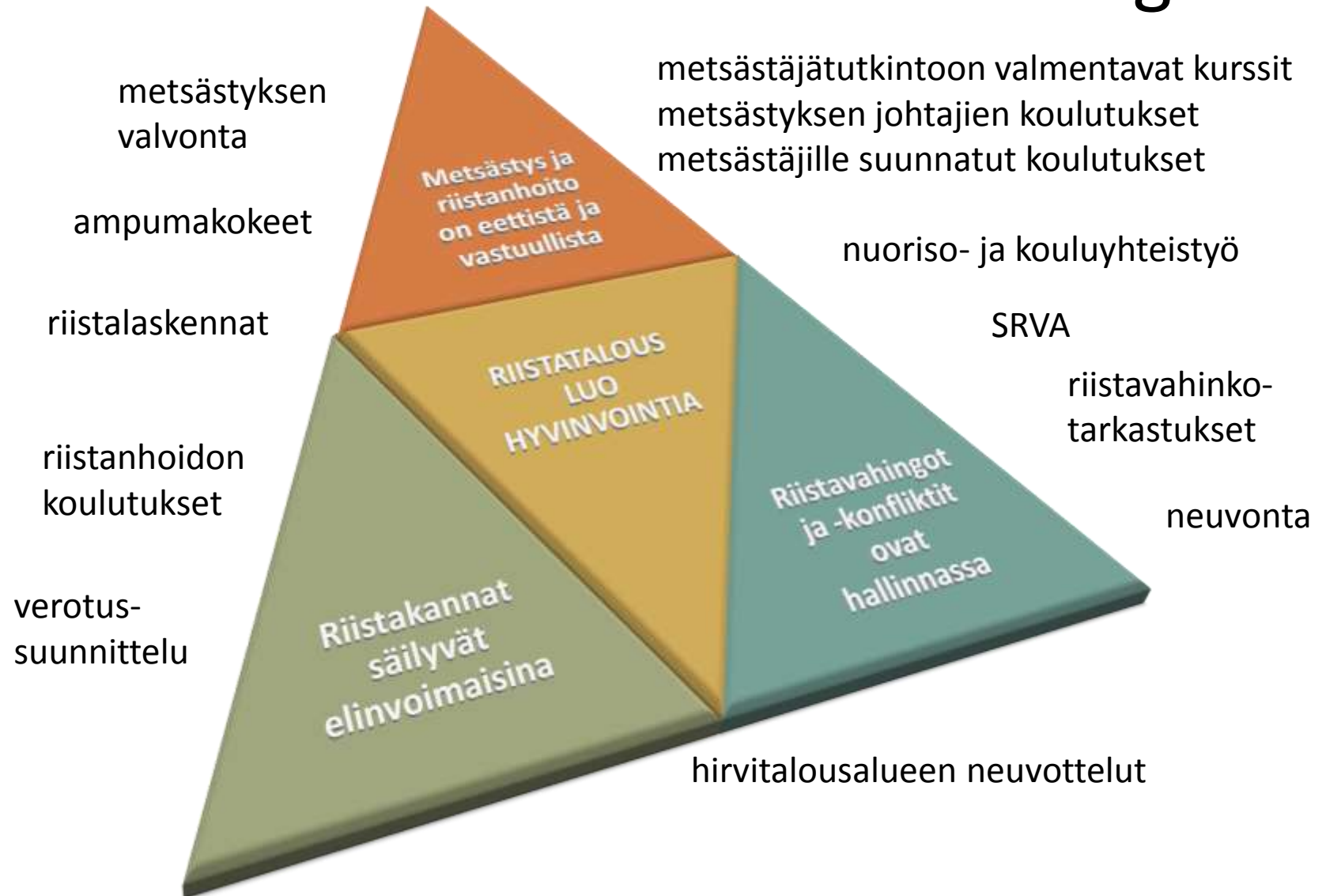
Riistaneuvostojen puheenjohtajat osallistuvat ja edustavat rhy-tasoa strategiaprosessissa

Riistapolitiikan kaksi toimintalinjaa

Riistanhoitoyhdistysten tehtävät toteuttavat riistakonsernin strategiaa

Valtionavustuksen uudistuksen tausta

- Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) teki vuonna 2012 tarkastuksen riistatalouden edistäminen määrärahaa koskevan tarkastuksen.
- *”Ministeriötä suositetaan kiinnittämään huomiota riistanhoitoyhdistyksille annettavan yleisavustuksen tarpeellisuuteen ja käytössä olevien jakoperusteiden asianmukaisuuteen. --Tarpeeseen vaikuttaa julkisoikeudellisista suoritteista mahdollisesti syntyvä ylijäämä.”*
- Ministeriö on kuitenkin myöntänyt tähän saakka valtionavustuksen entisen varainjaon mukaisesti, mutta päätöksiin on jouduttu kirjaamaan selitykseksi se, että ministeriö käynnistää varainjaon uudistamisen. Uudistus on pakko tehdä.

10.4.2017

Miksi riistanhoitoyhdistyksien valtionavustuksien uudistus?

- Emme näe järkeväksi lähteä leikkailemaan yksittäisten rhy:iden avustuksia sen mukaan, kuinka paljon rhy:lle on kertynyt varoja tilille, koska se ei olisi reilua niitä yhdistyksiä kohtaan, jotka ovat toimineet säästeliäästi. - Se aiheuttaisi myös erittäin suuren hallinnollisen kuormituksen suhteessa yksittäisen rhy:n valtionavustuksen määrään.
- Siksi ehdotamme ratkaisuksi, että säännöksiä muutetaan ja varainjako perustuisi rhy:n toiminnan tuotoksiin:
 - ei tarvitsisi kiinnittää huomiota säästyneisiin varoihin, eikä tehdä yhdistyskohtaista harkintaa.
 - ei etukäteisiä hakemuksia ja niiden harkintaa

10.4.2017

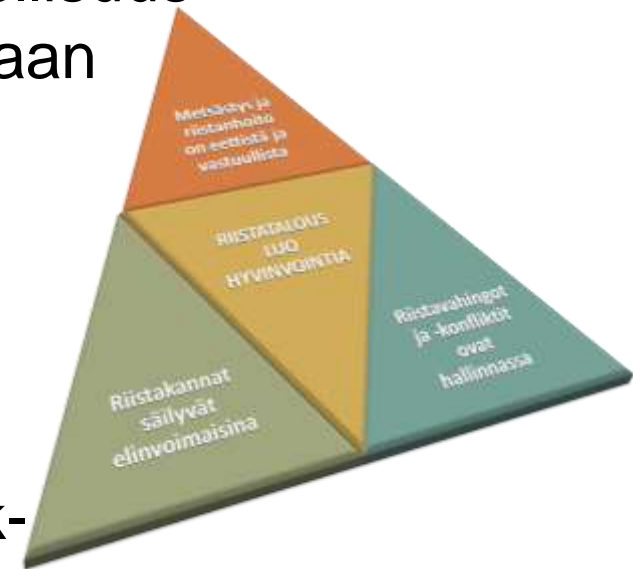
Pohdintaa

- Vaikuttavuus
 - varojenjaon tulisi tukea riistanhoitoyhdistyksiä toteuttamaan riistakonsernin strategian kannalta tärkeitä paikallisia toimenpiteitä
 - toiminnanohjauksen kehittäminen
 - mahdollinen aluetason vaikutusmahdollisuus tulisi olla mielekäs, mahdollistaa alueellisesti/valtakunnallisesti merkittävät kehityshankkeet
 - varoja tulisi ohjata yhdistyksille niiden toiminnan perusteella
 - riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoinen yhdistyminen
 - tasajako erät estävät yhdistymisiä, varainjakomalli ei saa olla esteenä yhdistymisille
- Hyvä hallinto
 - varojen jakoon liittyvän hallinnollisen työn vähentäminen
 - ei monimutkaista/moniportaista, monia hallinnollisia tasoja
 - työllistävää prosessia, vrt. keskimääräinen avustus 8000 euroa/rhy
 - varojen jaon tulisi olla läpinäkyvää

Mahdollisuus vahvistaa rhy:iden rahoitusta

- JHT-maksutulojen laajempi käyttömahdollisuus toimintaan -> ei vain ampumakoetoimintaan
 - Toiminnanohjaus
 - Metsästyksen valvonta
 - Metsästäjien koulutus
 - Nuoriso- ja kouluyhteistyö
- Pyritään saamaan riistavahinkotarkastuksista kustannusten korvaus riistavahinkolain kautta
- Hankerahoitus?

10.4.2017

Ehdotus jakoperusteista

- Muutettaisiin kriteereitä enemmän toimintaan kytkeytyviksi
 - pohja riistanhoitoyhdistyksien jo nykyään raportoimat toiminnan tunnusluvut (ei tarvitsi uutta tietojen keruuta)
- Poistettaisiin alueiden välinen jakoporras
 - Riistanhoitoyhdistykset yhdenvertaiseen asemaan
- Sallittaisiin JHT-maksujen mahdollisen ylijäämän käyttö ensi sijassa muihin JHT-tehtäviin ja myös muihin tehtäviin.
- Huom: varainjakoperusteet eivät sitoisi rahoituksen käyttöä juuri siihen yksittäiseen toimintaan, vaan siitä päättäisi RHY.
- Selvitetään mahdollisuutta perustaa harkinnanvarainen rahoitusosuus alueellisesti/valtakunnallisesti merkittävälle rhy:ien hankkeille -> alueellinen vaikuttamisen mahdollisuus
 - esim. 5-10 % osuus koko määrärahasta
 - toimintamalli oli vahvasti esillä riistahallintouudistuksen valmistelussa, mutta vanhoissa varainjakomalleissa ei ole ollut sille tilaa.
 - Mikäli hankerahoitusmalli toteutuu, aluekokoukselle olisi luonteva tehtävä: tehdä esityksiä alueellisesti/valtakunnallisesti merkittävistä hankkeista (= hankkeessa useampi kuin yksi rhy)

Mahdollisia yhdistystason kriteereitä

Toiminnanohjaus	1. Rhy:n jäsenmäärä (hlö);
Koulutus	2. metsästäjätutkintoon johtavien kurssien määrä (kpl);
	3. metsästäjille suunnattujen <i>koulutustilaisuuksien määrä (kpl)</i> ;
	4. kouluille ja oppilaitoksille järjestettyjen <i>tapahtumien määrä (kpl)</i> ;
Metsästyksen valvonta	5. Valvontatapahtumien määrä (kpl); - <u>Uusi määritelmä: ennalta ehkäisevä laillisuuskasvatus ja tiedotus!</u>

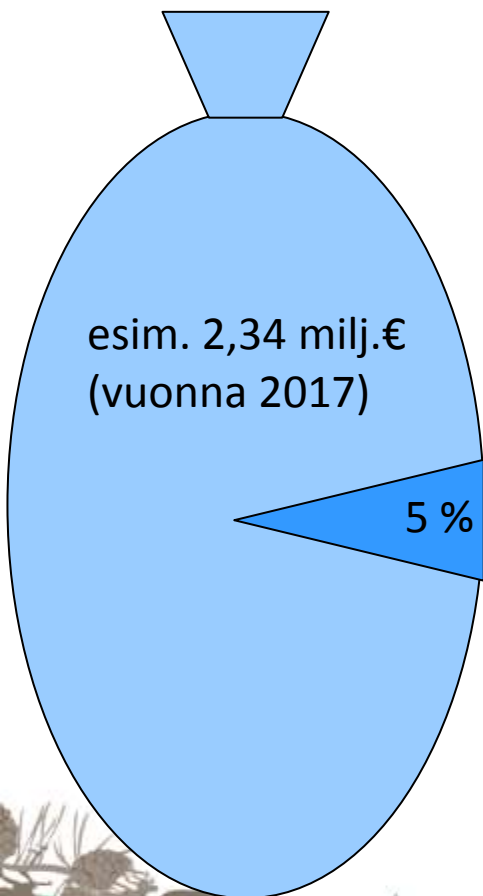
Mahdollisia yhdistystason kriteereitä

Riistalaskennat	6. Laskettujen riistakolmioiden, peltokolmioiden ja vesilintupisteiden määrä (kpl);
Suurriistakantojen hallinta	7. Hirvieläinten pyynnin lupaosakkaiden määrä (kpl);
	8. <i>Susireviiryhteistyöryhmän perustaminen ja toiminnan jatkaminen (kpl);</i>
	9. <i>SRVA-tapahtumat (kpl);</i> <i>- (suurpetokolarit ja karkotukset x10)</i>
Pohjoisen valtionmaiden erityishaasteet	10. Ulkopaikkakuntalaisten <i>pienriistan lupametsästäjien</i> määrä ML 8 §:n valtionmailla (lupavuorokaudet)

Esimerkki jakoperusteen vaikutuksesta

Esimerkiksi: jos 5 % koko määrärahasta jaettaisiin kouluille ja oppilaitoksille järjestettyjen tapahtumien perusteella (nuorisotyö)

$$117\,000\text{ €} \times \frac{1}{213} = 550\text{ €}$$

jos RHY:llä
1 tapahtuma

rhy:lle tämän osatekijän
perusteella tuleva osa
valtionavustukseen

koko maan RHY:ien
tapahtumien määrä
yhteensä
(213 vuonna 2015)

Huom: varainjakoperusteet eivät sitoisi rahoituksen käyttöä juuri siihen yksittäiseen toimintaan, vaan siitä päättäisi RHY.

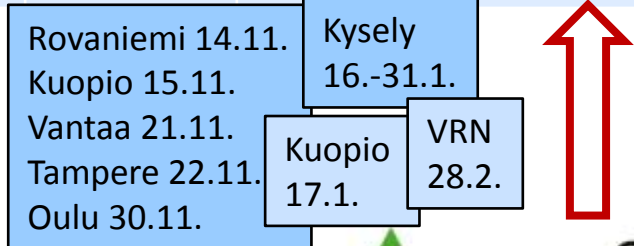
Ehdotus jakoperusteista

- Jakoperusteiden muutos voi vähentää joidenkin rhy:iden saamaa valtionavustusta
 - toisaalta tavoitteena joustavoittaa JHT-maksuista mahdollisesti kertyvän maksutulon käyttöä
 - toisaalta tavoitteena kattaa riistavahinkotarkastuksista aiheutuvat kustannukset vahinkojen korvausvaroista
 - siirtymäajalla voitaisiin antaa aikaa sopeutua ja aktivoida jakoperusteisiin vaikuttavia toimintoja
- Suomen riistakeskuksesta tulisi riistanhoitoyhdistyksien valtionapuviranomainen
 - maksatus ja valvonta siirtyisi riistakeskuksen tehtäväksi

10.4.2017

Valmistelun aikataulu

	2016 Syys- lokakuu	marras- joulukuu	2017 tammi-helmikuu	maalis- kuu	huhtikuu	touko- kesäkuu	heinä- elokuu	syys-joulukuu	
MMM	valmistelu yhdessä riistakeskuksen asiantuntijoiden kanssa palautteen perusteella					käännös	lausunto- kierros	lain- tarkas- tus	käsittely eduskun- nassa, tavoitteena laki voimaan 1.1.2018
Riistakes- kuksen asiantuntijat	valmisteluun osallistuminen ja tukeminen								
RHY:t, alue- kokoukset		tilaisuudet RHY:ille (5 kpl)	Raportti 16.1.	valmistelun esittely aluekokous			Riistanhoito- yhdistyksien kuuleminen		

10.4.2017

Esimerkki uudesta mallista ja siirtymäajasta

2017

2018

2019

2020

Hankkeet, toiminnanohjauksen vahvistaminen, yhdistymisten tukeminen

vuoden
2017
avustus

1/3 uusilla perusteilla

2/3 vuoden 2017
avustuksesta

2/3 uusilla
perusteilla

1/3 vuoden 2017
avustuksesta

uusilla perusteilla

Tavoitteena pitkäaikainen ratkaisu, joka kestäisi aikaa

- tukea riistanhoitoyhdistyksiä toteuttamaan riistakonsernin strategian kannalta tärkeitä paikallisia toimenpiteitä
- toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittymisen mahdollistaminen
- ennustettavuus (tunnusluvuihin käytettäisiin esim. 3 vuoden keskiarvoa, mikä tasoittaisi vuosittaista vaihtelua)

Kiitos!

10.4.2017

